

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

NOTAT

Sagsbehandler:
Nicolai Christensen
Dato: 17. april 2017

Bemærkninger til indsats over for spærring ved Vallensbæk Sø (statens vandplanlægning)

Store Vejleå og spærring ved Vallensbæk Sø

I brev af d. 5. december 2014, fremsendt til Naturstyrelsen umiddelbart efter offentliggørelsen af den endelige vandplan 2.4 for Køge Bugt Hovedvandopland, spørger Ishøj Kommune til en begrundelse for hvorfor at indsats over for spærring ved Vallensbæk Sø var taget ud af den endelige vandplan. Tidligere versioner af den statslige vandplan for Køge Bugt indeholdt indsats over for spærring ved Vallensbæk Sø. Store Vejleå løber igennem søen og spærringen (udløbsbygværk) forhindrer i dag ørreder og andre vandrende fisk i at søge op gennem vandløbet.

I brev af d. 5. januar 2015 begrundes Naturstyrelsen hvorfor at indsatsen over for spærringen er taget ud af vandplanen. Naturstyrelsen anfører at den del af Store Vejleå, der ligger umiddelbart nedstrøms Vallensbæk Sø, ikke længere opfylder kriterierne for at indgå i vandplanen. Kriterierne blev justeret forud for den offentlige høring i 2014. I brevet anføres følgende kriterier for at et vandløb skal være omfattet af vandplanen:

- Alle typer 2- og 3-vandløb indgår
- Alle typer 1-vandløb indgår, hvis de har opnået en faunaklasse 5, 6 eller 7
- Alle type 1-vandløb indgår derudover kun, hvis de lever op til:
 - Vandløbet er naturligt (herunder i betydningen hverken kunstigt, stærkt modificeret eller et blødbundsvandløb) og
 - Faldet ≥ 3 promille eller slyngningsgraden $\geq 1,5$ eller Fysisk indeks $\geq 0,5$

Desuden indgår vandløb, selvom de falder udenfor ovenstående, hvis de forbinder to målsatte vandområder (vandløb, sø, marin).

Ishøj Kommune er ikke enig i Naturstyrelsens vurdering af, at Store Vejleå på strækningen nedenfor Vallensbæk Sø ikke lever op til kriterierne for at være omfattet af vandplanen. I brevet af d. 5. januar 2015 oplyser Naturstyrelsen, at idet omfang kommunen måtte have konkrete oplysninger, der kan supplere Naturstyrelsens oplysninger om forholdene i vandområderne, kan disse indsendes i forbindelse med høring af vandområdeplaner for 2. planperiode.

Ishøj Kommune kommer derfor i det følgende med sine bemærkninger og argumentation for hvorfor at omtalte delstrækning af Store Vejleå lever op til kriterierne for at være omfattet af vandplanen:

- Ishøj Kommune vurderer at Store Vejleå nedenstrøms Vallensbæk Sø må betegnes som et type 2 vandløb, idet det af vandløbsregulativet for åen fremgår, at bundbredden er over 2 meter på strækningen fra nedenstrøms søen og til udløbet i havnen. Målinger foretaget på tre DVFI stationer nedenstrøms søen viser målte vandløbsbredder på 2,5 m til 5,3 m.
- Strækningen af Store Vejleå nedenstrøms Vallensbæk Sø forbinder to målsatte vandområder, idet vandløbsstrækningen forbinder Vallensbæk Sø (målsat til godt økologisk potentiale i vandplan 1 og god økologisk tilstand i forslaget til vandområdeplan) med Køge Bugt (målsat til god økologisk og kemisk tilstand). Den nederste strækning af Store Vejleå fra sammenløbet med Bækrenden og til Køge Bugt Strandpark er endvidere målsat til god økologisk tilstand.

Ishøj Kommune finder på baggrund heraf, at Store Vejleå på strækningen fra Vallensbæk Sø og til Køge Bugt Strandpark lever op til kriterierne for at være omfattet af vandplanen.

Ishøj Kommune finder herudover, at det er vigtigt at se Store Vejleå i en større sammenhæng og ikke opdelt i delstrækninger. Ishøj Kommune har i samarbejde med de øvrige ”Store Vejleå kommuner”, Vallensbæk, Albertslund og Høje-Taastrup igennem en længere årrække arbejdet for at forbedre miljøet i og omkring vandløbet.

Det tværkommunale samarbejde opstod i tiden omkring Kommunalreformen, hvor kommunerne fik nye ansvarsopgaver. Parallelt hermed forløb idéfasen til vandplanen, og kommunerne fik i fællesskab udarbejdet en samlet visionsplan for hele vandløbet med konkrete forslag til forbedringer af vandmiljøet.

Samarbejdet og ønskerne om at forbedre vandmiljøet i og omkring åen er sidenhen blevet videreført i kommunernes dialog med Banedanmark, der i forbindelse med anlæggelsen af København – Ringstedbanen opfører en dæmning igennem Vallensbæk Sø. Eksempelvis har de fire ”Store Vejleå kommuner” i efteråret 2014, på eget initiativ, indgået en aftale med Banedanmark, om at etablere en underføring under den nye bane, hvilket vil muliggøre en fremtidig omlægning af åen under banen. Opstrøms Vallensbæk og Tueholm Sø anlægges i Albertslund Kommune nye store regnvandsbassiner som vil medvirke til at rense overfladevandet fra oplandet inden at det når Store Vejleå.

De mange projekter får for deres indhold af vand, natur og rekreative forhold, stor lokal opbakning fra borger- og interessegrupper i de 4 kommuner.

Senest har kommunerne iværksat undersøgelser med henblik på at bestemme forekomst af smådyr (DVFI), fiskebestandsundersøgelse samt karakteristik af fysiske forhold i Store Vejleå. I Vallensbæk Sø og Tueholmsøen har interessentselskabet Vallensbæk Mose I/S taget initiativ til at få udarbejdet en fiskeplejeplan. I dag forefindes der for vandløbet kun ældre fiskedata fra tidligere amtslige undersøgelser.

Samlet set pågår og planlægges der derfor mange vandløbsforbedrende initiativer blandt ”Store Vejleå kommunerne”, og åsystemet nyder stor lokal interesse fra borgere og forenin-

ger. De 4 ”Store Vejleå kommuner” finder det derfor vigtigt, at indsatsen over for spærringen ved Vallenbæk Sø igen optages i vandplanen/vandområdeplanen, da dette vil være et nødvendigt bidrag til at sikre, at åen kan opnå god økologisk vandkvalitet inden udgangen af 2027, jf. EU’s Vandrammedirektiv.

Afslutningsvis skal nævnes at ”Store Vejleå kommunerne” er opmærksomme på, at en fuldstændig omlægning af Store Vejleå udenom Vallenbæk Sø og Tueholmsøen muligvis ikke er en tilstrækkelig omkostningseffektiv løsning set i forhold til den samlede økonomiske ramme til vandløbsforbedringer inden for Køge Bugt Hovedvandopland. ”Store Vejleå kommunerne” indgår derfor gerne i dialog om andre løsninger, der vil kunne tilgodese fiskenes frie passage op gennem vandløbet.